
MONOGRAFIE PRAWNICZE

ZMIANY
W PRAWIE KARNYM
WYKONAWCZYM
W LATACH 2009–2014

Redaktor

ADAM KWIECIŃSKI

Wydawnictwo C.H.Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

ADAM KWIECIŃSKI • ZMIANY W PRAWIE KARNYM WYKONAWCZYM
W LATACH 2009–2014

Polecamy nasze publikacje w serii Monografie Prawnicze:

Wojciech Piątek

**POWAGA RZECZY OSĄDZONEJ WYROKU SĄDU
ADMINISTRACYJNEGO**

Jan Chmielewski

**POJĘCIE NADRZĘDNEGO INTERESU PUBLICZNEGO
W PRAWIE ADMINISTRACYJNYM**

Barthomiej Gadecki

**OCHRONA PODWODNEGO DZIEDZICTWA KULTURY.
ASPEKTY PRAWNOKARNE I KRYMINOLOGICZNE**

Małgorzata Czerwińska, dr Paweł Czarnecki (red.)

KATALOG DOWODÓW W POSTĘPOWANIU KARNYM

Marcin Dudzik

**PRAWO KARNE WOBEC NARAŻENIA ŻYCIA I ZDROWIA
LUDZKIEGO NA NIEBEZPIECZEŃSTWO**

Legalis
System Informacji Prawnej

www.ksiegarnia.beck.pl

ZMIANY
W PRAWIE KARNYM
WYKONAWCZYM
W LATACH 2009–2014

Redaktor

ADAM KWIECIŃSKI

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2014

Wydawca: Natalia Adamczyk

Recenzja naukowa: prof. dr hab. Zofia Sienkiewicz

Wydanie publikacji zostało dofinansowane przez Wydział Prawa,
Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2014**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H.Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-6980-8

ISBN e-book 978-83-255-6981-5

Spis treści

Autorzy	IX
Wykaz skrótów	XI
Bibliografia	XV
Słowo wstępne	XXV
Rozdział I. Rola sądu w prawie karnym wykonawczym. Uwagi na tle zmian w zakresie właściwości i zasad orzekania w toku postępowania wykonawczego	1
§ 1. Uwagi wprowadzające	1
§ 2. Właściwość sądu w postępowaniu wykonawczym	4
§ 3. Zasada niezaskarżalności postanowień	9
§ 4. Wykonalność postanowień	11
§ 5. Uzasadnianie wniosków w toku postępowania wykonawczego	13
§ 6. Udział stron w postępowaniu przed sądem	14
Rozdział II. Zmiany w zakresie odpłatności za pracę skazanych odbywających karę pozbawienia wolności. Rozważania na tle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego	17
§ 1. Zasada odpłatności za pracę skazanych a powszechność zatrudnienia w polskim systemie penitencjarnym	17
§ 2. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z 23 lutego 2010 r.	23
§ 3. Wysokość wynagrodzenia przypadająca skazanemu – czy Trybunał Konstytucyjny pomógł skazanym?	26
§ 4. Wynagrodzenie skazanych w wybranych państwach europejskich	29
Rozdział III. Naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem w płaszczyźnie wykonawczej – wybrane aspekty	31
§ 1. Uwagi wprowadzające	31
§ 2. Konsekwencje uchylania się od obowiązku naprawienia szkody	32
§ 3. Podsumowanie	39
Rozdział IV. Nowe unormowania dotyczące instytucji przerwy wykonania kary pozbawienia wolności	41
§ 1. Regulacje poprzedzające uchwalenie KKW z 1997 r.	41
§ 2. Przerwa w tekście pierwotnym KKW z 1997 r.	43

§ 3. Nowelizacja KKW z 2003 r.	45
§ 4. Przesłanki fakultatywne przerwy po nowelizacji KKW z 2011 r.	47
§ 5. Nadzór nad sposobem wykorzystania przerwy	49
§ 6. Odwołanie przerwy	53
§ 7. Zagadnienia strony formalno-prawnej	58
§ 8. Podsumowanie	60
Rozdział V. Środki oddziaływania penitencjarnego w świetle zmian Kodeksu karnego wykonawczego. Wybrane problemy	63
§ 1. Resocjalizacyjny cel wykonywania kary pozbawienia wolności	63
§ 2. Oddziaływanie penitencjarne	65
§ 3. Praca	66
§ 4. Nauczanie	72
§ 5. Zajęcia kulturalno-oświatowe i sportowe	73
§ 6. Podsumowanie	77
Rozdział VI. Nowy kształt przepisów służących przygotowaniu skazanego do opuszczenia zakładu karnego i określających warunki udzielania mu pomocy. Wzmocnienie efektywności procesu readaptacyjnego czy tylko racjonalizacja jego kosztów?	79
§ 1. Uwagi wprowadzające	79
§ 2. Efektywność procesu przygotowującego skazanego do opuszczenia zakładu karnego a regulacje w zakresie klasyfikacji penitencjarnej	81
§ 3. Zmiany przepisów w obrębie art. 164–168 KKW	84
§ 4. Wybrane zagadnienia związane z udziałem kuratorów sądowych w przygotowaniu skazanych do życia po zwolnieniu z jednostki penitencjarnej	89
§ 5. Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej	93
§ 6. Podsumowanie	95
Rozdział VII. Wykonywanie tymczasowego aresztowania w kontekście nowelizacji Kodeksu karnego wykonawczego	97
§ 1. Uwagi wprowadzające	97
§ 2. Procedura skargowa osób tymczasowo aresztowanych	100
§ 3. Art. 141a § 1 KKW	102
§ 4. Korespondencja osób tymczasowo aresztowanych	104
§ 5. Zmiany mające charakter porządkujący i dostosowany (art. 222 § 2 pkt 7, art. 212a, art. 213 KKW)	106
§ 6. Widzenia osób tymczasowo aresztowanych	109
Rozdział VIII. Indywidualizacja wykonywania kary pozbawienia wolności w kontekście zmian Kodeksu karnego wykonawczego w latach 2009–2014	113

§ 1. Uwagi wprowadzające	113
§ 2. Modyfikacja zasady indywidualizacji wykonywania kary pozbawienia wolności w nowelizacjach Kodeksu karnego wykonawczego w latach 2009–2014. Charakter i kierunek zmian	116
§ 3. Podsumowanie	133
Rozdział IX. Przyznany pakiet praw czy wolności wypracowane? Status prawny więźnia	137
§ 1. Treść i zakres statusu prawnego	137
§ 2. Odrębny status prawny dla pozbawionych wolności	138
§ 3. Skarga – skuteczny środek wobec arbitralności administracji więziennej?	151
§ 4. Cel wykonania kary pozbawienia wolności a status więźnia	153
Rozdział X. Zmiany prawa karnego wykonawczego wprowadzone w latach 2009–2014 odnoszące się do kary ograniczenia wolności	157
§ 1. Rola kuratora w procesie organizacji wykonywania kary ograniczenia wolności	157
§ 2. Podmioty zatrudniające skazanych na karę ograniczenia wolności oraz określenie czasu i miejsca pracy	159
§ 3. „Zgoda” na wykonywanie kary ograniczenia wolności i przesłanki skierowania wniosku o orzeczenie kary zastępczej	163
§ 4. Współpraca kuratora z podmiotami zatrudniającymi skazanych	167
§ 5. Czas pracy skazanych	170
§ 6. Orzekanie kary zastępczej	172
§ 7. Podsumowanie	173
Rozdział XI. Zmiany w przepisach dotyczących wykonywania kary grzywny	175
§ 1. Uwagi wprowadzające	175
§ 2. Formy wykonywania grzywny zmierzające do jej wyegzekwowania w postaci pierwotnej (orzeczonej przez sąd <i>meriti</i>)	177
§ 3. Zastępcze formy wykonywania kary grzywny	182
§ 4. Umorzenie kary grzywny	189
§ 5. Kwestie procesowe związane z postępowaniem w przedmiocie wykonania kary grzywny (zaskarżalność postanowień, udział stron i innych osób w posiedzeniach sądu)	190
§ 6. Podsumowanie	192
Rozdział XII. Warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia reszty kary pozbawienia wolności jako instytucja polityczno-kryminalna	197
§ 1. Uwagi wprowadzające	197

§ 2. Spór o istotę warunkowego przedterminowego zwolnienia	198
§ 3. Zmiana przesłanek stosowania warunkowego przedterminowego zwolnienia	200
§ 4. Okres próby przy warunkowym przedterminowym zwolnieniu	202
§ 5. Problem niezawisłości sądu penitencjarnego	203
§ 6. Podsumowanie	206
Rozdział XIII. Ewolucja instytucji obrony z urzędu w postępowaniu wykonawczym	209
§ 1. Geneza instytucji obrony z urzędu	209
§ 2. Regulacje ustawowe instytucji obrony z urzędu w latach 1928–1997	210
§ 3. Projekty zmian instytucji obrony z urzędu 2004–2013	215
§ 4. Instytucja obrony z urzędu w świetle nowelizacji KPK z 2013 r. oraz postulatów <i>de lege feranda</i>	217
Indeks rzeczowy	221

Autorzy

Patrycja Chabier – adwokat, doktorantka w Katedrze Prawa Karnego Wykonawczego Uniwersytetu Wrocławskiego. Autorka prac z zakresu prawa karnego wykonawczego koncentrujących się na zagadnieniu obrony w postępowaniu wykonawczym.

Prof. UWr dr hab. Tomasz Kalisz – Kierownik Katedry Prawa Karnego Wykonawczego Uniwersytetu Wrocławskiego, redaktor naczelny Nowej Kodyfikacji Prawa Karnego, recenzent w czasopismach *Ius Novum* i *Przegląd Więziennictwa Polskiego*. Członek Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Penitencjarnego. Autor prac z zakresu prawa karnego wykonawczego i polityki kryminalnej.

Prof. WSB dr Małgorzata Kuć – adiunkt Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, profesor nadzwyczajny Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa z siedzibą w Poznaniu, autorka prac z zakresu kryminologii, prawa karnego wykonawczego, wiktymologii, suicydologii i bezpieczeństwa.

Dr Adam Kwieciński – adiunkt w Katedrze Prawa Karnego Wykonawczego Uniwersytetu Wrocławskiego, Kierownik Studiów Podyplomowych Prawa Karnego Wykonawczego na Uniwersytecie Wrocławskim. Sekretarz Nowej Kodyfikacji Prawa Karnego. Autor publikacji z zakresu prawa karnego wykonawczego, w szczególności poświęconych problematyce postępowania ze sprawcami z zaburzeniami psychicznymi.

Prof. UWr dr hab. Anna Muszyńska – sędzia, pracownik Katedry Prawa Karnego Materialnego Uniwersytetu Wrocławskiego. Autorka prac, głównie z zakresu prawa karnego, w tym komentarza do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Dr Bogdan Myrna – prokurator, autor prac poświęconych tematyce prawa procesowego i karnego wykonawczego oraz prawnych aspektów działalności prokuratury.

Dr hab. Aldona Nawój-Śleszyński – adiunkt w Zakładzie Nauki o Karze i Środkach Penalnych Uniwersytetu Łódzkiego, członek Kolegium Redakcyjnego *Przeglądu Więziennictwa Polskiego* oraz Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Penitencjarnego, opiekun naukowy studenckiego koła penitencjarnego. Autorka publikacji z zakresu prawa karnego wykonawczego, penitencjarystyki i polityki kryminalnej.

Dr Maria Niełacznna – adiunkt w Instytucie Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego. Bada wykonywanie kar skrajnie długoterminowych, sprawców zabójstw i więźniów dożywotnich. Prowadzi uniwersytecką klinikę art. 42 kkw, członek Stowarzyszenia Interwencji Prawnej, Polskiego Towarzystwa Kryminologicznego im. St. Batawii oraz Stowarzyszenia im. Prof. Z. Hołdy.